Vekalet Ücreti ve Yargılama Giderleri - Danıştay Kararı

Türkiye Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı 10. Daire 2022/967 Sayılı Karar - Vekalet Ücreti ve Yargılama Giderleri - Danıştay Kararı

DANIŞTAY KARARI

Danıştay Onuncu Daire Başkanlığından:

Esas No: 2018/2646 Karar No : 2022/967

KANUN YARARINA TEMYİZ EDEN : Danıştay Başsavcılığı **DAVACI**: ... Giyim Sanayi ve Dış Tic A Ş. VEKİLİ: Av... **DAVALI**: ... Gümrük Müdürlüğü **VEKİLİ**: Av...

İSTEMİN ÖZETİ: İstanbul 11. idare Mahkemesi'nin 29/11/2017 tarih ve ..., ... sayılı kararının; 2577 sayılı Kanun'un 51. maddesi uyarınca kanun yararına temyizen incelenerek bozulması istenilmektedir

YARGILAMA SÜRECİ:

Dava konusu istem: Davacı tarafından, İstanbul 2. Vergi Mahkemesinin ... tarih ve ... sayılı kararıyla lehine hükmedilen vekalet ücreti ve yargılama giderlerinin ödenmemesi üzerine bu tutarların tahsili için ... 18. İcra Müdürlüğü nezdinde ... sayılı dosya numarasıyla başlatılan ilamlı icra takibinden de sonuç alınamadığından bahisle uğranılan 1.878,48 TL maddi zararın yasal faiziyle birlikte ödenmesine karar verilmesi istenilmektedir.

Kanun yararına temyiz edilen kararın özeti: İstanbul 11. İdare Mahkemesinin tek hakimle vermiş olduğu kararda; olayda davacı tarafından İstanbul 2. Vergi Mahkemesi'nin ... tarihli, ..., ... sayılı kararıyla hükmedilen vekalet ücreti ve yargılama giderlerinin ödenmemesi ve yapılan icra takibinin de sonuçsuz kalması nedeniyle 1.878,48 TL maddi tazminatın idareye başvurulduğu tarihten itibaren yasal faizi ile birlikte ödenmesi istemiyle açılan davada, ... 18. icra Müdürlüğünün ... sayılı dosyası ile Vergi Mahkemesince hüküm altına alınan yargılama giderlerini

aşan, dolayısıyla yargı kararıyla hüküm altına alınmamış ve genel hükümler dairesinde infaz edilemeyecek olan alacakların tahsilinin de talep edilmesi ve söz konusu zararın davacı tarafından ispatlanamaması karşısında, davacının maddi tazminat isteminde hukuka uygunluk bulunmadığı gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiştir.

DANIŞTAY TETKİK HÂKİMİ_____ : ...

DÜŞÜNCESİ: Kanun yararına temyiz istemin kabulüne karar verilmesi gerektiği düşünülmektedir.

DANIŞTAY BAŞSAVCISI_____ : ...

DÜŞÜNCESİ_____ : Davacı şirket tarafından, 14 adet geçici giriş

beyannamesi muhteviyatı eşyalar nedeniyle ... Gümrük Müdürlüğünün 14.11.2013 tarih ve ... sayılı ek tahakkuk ve *para cezası kararına* vaki itirazın cevap verilmemek suretiyle reddine ilişkin işlemin iptali yolundaki İstanbul 2. Vergi Mahkemesinin ... gün ve ..., ... sayılı kararında lehlerinde hükmedilen yargılama gideri ile vekalet ücretinin idareye yapılan başvuruya ve icra takibi yapılarak icra emri gönderilmiş olmasına rağmen ödenmediğinden bahisle anılan vergi mahkemesi kararıyla lehlerinde hükmedilen avukatlık ücreti ve yargılama giderleri ile ... 18. İcra Müdürlüğünün ... sayılı dosyasında yapılan masraf toplamına karşılık işlemiş faiz tutarı dahil 1.878,48 TL maddi tazminatın idareye başvuru tarihinden itibaren işletilecek yasal faizi ile birlikte ödenmesine karar verilmesi talebiyle açılan davanın reddi yolunda İstanbul 11. İdare Mahkemesince verilen ... gün ve ... , ... sayılı kararın, kanun yararına temyiz edilmesi istemiyle Başsavcılığımızı bilgilendiren dilekçe üzerine konu incelendi:

Her ne kadar davacı şirket tarafından Başsavcılığımıza hitaben verilen dilekçede 1.878,48 TL maddi tazminatın idareye başvuru tarihinden itibaren işletilecek yasal faizi ile birlikte ödenmesine karar verilmesi talebiyle Vergi Mahkemesinde açılan davanın; uyuşmazlığın vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümler ile bunların zam ve cezalan ile tarifelere ilişkin bulunmadığı ve idare mahkemesinin görev alanında yer alan bir tazminat talebine ilişkin olduğu gerekçesiyle görev yönünden reddi ile dosyanın görevli ve yetkili İstanbul İdare Mahkemesine gönderilmesi yolundaki İstanbul 9. Vergi Mahkemesinin ... gün ve ..., ... sayılı *kararının da kanun yararına bozulması* istenilmekte ise de; idare mahkemesi kararına yönelik kanun yararına bozma talebi incelenirken görevli mahkeme konusunda da belirleme yapılması gerektiğinden davacının talebi

İstanbul 11. İdare Mahkemesinin ... gün ve ..., ... sayılı kararı ile sınırlı olarak incelenmiştir.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 51'inci maddesinde, İdare ve vergi mahkemeleri ile bölge idare mahkemelerinin kesin olarak verdiği kararlar ile istinaf veya temyiz incelemesinden geçmeden kesinleşmiş bulunan kararlardan niteliği bakımından yürürlükteki hukuka aykırı bir sonucu ifade edenlerin, ilgili bakanlıkların göstereceği lüzum üzerine veya kendiliğinden Başsavcı tarafından kanun yararına temyiz olunabileceğine işaret edilmiştir.

Aynı Yasa'nın 28. maddesinde ise; "1- Danıştay, bölge idare mahkemeleri, idare ve vergi mahkemelerinin esasa ve yürütmenin durdurulmasına ilişkin kararlarının icaplarına göre idare, gecikmeksizin işlem tesis etmeye veya eylemde bulunmaya mecburdur. Bu süre hiçbir şekilde kararın idareye tebliğinden başlayarak otuz günü geçemez. Ancak disiplin hükümleri saklıdır.

Konusu belli bir miktar paranın ödenmesini gerektiren davalarda hükmedilen miktar ile her türlü davalarda hükmedilen vekalet ücreti ve yargılama giderleri, davacının veya vekilinin davalı idareye yazılı şekilde bildireceği banka hesap numarasına, bu bildirim tarihinden itibaren, birinci fıkrada belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde yatırılır. Birinci fıkrada belirtilen süreler içinde ödeme yapılmaması halinde, genel hükümler dairesinde infaz ve icra olunur. Danıştay, bölge idare mahkemeleri, idare ve vergi mahkemeleri kararlarına göre işlem tesis edilmeyen veya eylemde bulunulmayan hallerde idare aleyhine Danıştay ve ilgili idari mahkemede maddi ve manevi tazminat davası açılabilir. Mahkeme kararlarının süresi içinde kamu görevlilerince yerine getirilmemesi hâlinde tazminat davası ancak ilgili idare aleyhine açılabilir...." hükmü yer almıştır. 2576 sayılı Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanunun "Vergi Mahkemelerinin görevleri" başlıklı 6. maddesinde de, "Vergi mahkemeleri:

1. Genel bütçeye, il özel idareleri, belediye ve köylere ait vergi, resim ve harçlar ile benzeri mali yükümler ve bunların zam ve cezaları ile tarifelere ilişkin davaları,
2. (a) bendindeki konularda 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun uygulanmasına ilişkin davaları,
3. Diğer kanunlarla verilen işleri,

Çözümler." hükmüne yer verilmiştir.

Görüldüğü üzere; vergi mahkemesince verilen bir karara göre işlem tesis edilmeyen veya eylemde bulunulmayan hallerde idare aleyhine açılacak maddi ve manevi tazminat talepli bir dava yukarıda yer verilen yasa hükümleri uyarınca vergi mahkemesinin görev alanında bulunmaktadır.

Dosyanın incelenmesinden, gümrük giriş beyannameleri muhteviyatı eşyalar nedeniyle ... Gümrük Müdürlüğünün ek tahakkuk ve para cezası kararlarına vaki itirazın cevap verilmemek suretiyle reddine dair işlemin İstanbul 2. Vergi Mahkemesinin ... gün ve ..., ... sayılı kararıyla iptal edildiği, söz konusu iptal kararında 132 TL yargılama gideri ile 1.300 TL vekalet ücretinin davalı idareden alınarak davacıya ödenmesine hükmedildiği, hükmedilen yargılama gideri ile vekalet ücretinin yapılan başvuruya rağmen ödenmemesi üzerine davacı tarafından idare aleyhinde icra takibi başlatıldığı, icra emri gönderilen idarece yine ödeme yapılmadığından bahisle davacının bu defa vergi mahkemesince hükmedilen yargılama gideri ve vekalet ücreti ile icra dosyasında yapılan masrafların toplam tutarı olan ve işlemiş faiz tutarı da dahil 1.878,48 TL'nin maddi tazminat olarak taraflarına ödenmesi talebiyle idareye başvurduğu, bu başvurunun reddi üzerine 1.878,48 TL'nin idareye başvuru tarihinden itibaren işletilecek yasal faizi ile birlikte ödenmesine karar verilmesi istemiyle bakılan davanın açıldığı, davanın açıldığı İstanbul 9. Vergi Mahkemesince uyuşmazlığın İdare Mahkemesinin görev alanında bulunduğu gerekçesiyle dava görev yönünden reddedilerek dava dosyasının İstanbul İdare Mahkemesine gönderildiği, İstanbul 11. İdare Mahkemesinin kesin olarak verdiği karar ile de davanın reddedildiği anlaşılmıştır.

Bu durumda, vergi mahkemesince hükmedilen yargılama gideri ve vekalet ücretinin ödenmemesinden kaynaklanan uyuşmazlığa ilişkin davanın vergi mahkemesinin görev alanında bulunmasına karşın, idare mahkemesince karara bağlanmasında usu! hükümlerine uyarlık görülmemiştir.

Açıklanan nedenlerle, İstanbul 11. İdare Mahkemesinin ... gün ve ..., ... sayılı kararı, yürürlükteki hukuka aykırı sonucu ifade ettiğinden 2577 sayılı Yasanın 51. maddesi uyarınca kanun yararına temyiz edilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Onuncu Dairesince, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra gereği görüşüldü:

İNCELEME VE GEREKÇE

MADDİ OLAY:

Davacı adına tescilli muhtelif tarih ve sayılı 14 adet serbest dolaşıma giriş beyannamesi muhteviyatı eşya nedeniyle ek olarak tahakkuk ettirilen vergi ve alınan para cezası kararına vaki itirazın zımnen reddine ilişkin işlemin iptali istemiyle açılan davada; İstanbul 2. Vergi Mahkemesi kararıyla, dava konusu işlemin iptaline, 1.300,00 TL vekalet ücreti ile 132,00 TL yargılama giderinin davacı tarafa ödenmesine hükmedilmiştir.

Davacı, ... tarihli dilekçe ile davalı idareye başvurarak, mahkeme kararıyla kendileri lehine hükmedilen tutarların bildirilen banka hesap numarasına yatırılmasını talep etmiş ancak 30 gün içerisinde herhangi bir ödeme yapılmamıştır. Bunun üzerine, ... 18. İcra Müdürlüğü nezdinde ... sayılı dosya numarasıyla ilamlı icra takibi yoluna başvurmuştur. İcra Müdürlüğünce düzenlenen icra emri ... tarihinde davalı idareye tebliğ edilmesine karşın, herhangi bir ödeme yapılmaması üzerine, davacı tarafından ... tarihli dilekçe ile 1.878,48 TL'nin (mahkeme kararıyla hükmedilen vekalet ücreti ve yargılama giderleri, icra vekalet ücreti, icra masrafları ve işlemiş faiz) ödenmesi, aksi halde tazminat davası açılacağı yolunda davalı idareye başvuru yapılmıştır. Yapılan başvuruya, davalı idarece verilen ... tarihli cevapta, Gümrük ve Ticaret Bakanlığından ödenek talebinde bulunulduğu, ödeneğin gelmesi halinde ödemenin yapılacağı belirtilmiştir.

Bunun üzerine, davacı tarafından 1.878,48 TL maddi zararın yasal faiziyle birlikte tazmini istemiyle açılan davada, İstanbul 9. Vergi Mahkemesinin ... tarih ve ..., ... sayılı tek hakim kararıyla, uyuşmazlığın vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümler ile bunların zam ve cezaları ile tarifelere ilişkin bulunmadığı ve idare mahkemesinin görev alanında yer alan bir tazminat talebine ilişkin olduğu gerekçesiyle davanın görev yönünden reddi ile dosyanın görevli ve yetkili İstanbul İdare Mahkemesine gönderilmesine karar verilmiştir.

Anılan kararın akabinde İstanbul 11. İdare Mahkemesince tek hakimle verilen ... tarih ve ..., ... sayılı kararla; olayda davacı tarafından İstanbul 2. Vergi Mahkemesi'nin ... tarih, ... ve ... sayılı ilamının yerine getirilmemesi sebebiyle 1.878,48 TL maddi tazminatın idareye başvurulduğu tarihten itibaren yasal faizi ile birlikte kendisine ödenmesinin talep edildiği, ancak ... 18. İcra Müdürlüğünün ... sayılı dosyası ile Vergi Mahkemesince hüküm altına alınan yargılama giderlerini aşan, dolayısıyla yargı kararıyla hüküm altına alınmamış ve genel hükümler dairesinde infaz

edilemeyecek olan alacakların tahsilinin de talep edilmesi ve söz konusu zararın davacı tarafından ispatlanamaması karşısında, davacının maddi tazminat isteminde hukuka uygunluk bulunmadığı gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiştir.

Davacı tarafından, Danıştay Başkanlığına sunulan 11/01/2018 tarihli dilekçe ile dava konusu uyuşmazlığın görüm ve çözümünün vergi mahkemesinin görev alanında bulunduğu belirtilerek, kesin olarak verilen söz konusu kararın kanun yararına bozulması istenilmiştir.

Danıştay Başsavcılığı tarafından, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 51. maddesi hükmü uyarınca, işbu mahkeme kararının kanun yararına bozulması İstenilmiştir

İLGİLİ MEVZUAT:

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 125. maddesinin 1. fıkrasında, idarenin her türlü eylem ve işlemlerine karşı yargı yolunun açık olduğu, son fıkrasında, idarenin, kendi eylem ve işlemlerinden doğan zararı ödemekle yükümlü olduğu; 138. maddesinin 4. fıkrasında da, yasama ve yürütme organları ile idarenin, mahkeme kararlarına uymak zorunda olduğu, bu organların ve idarenin, mahkeme kararlarını hiçbir suretle değiştiremeyeceği ve bunların yerine getirilmesini geciktiremeyeceği hükme bağlanmıştır.

2576 sayılı Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanun'un **"İdare Mahkemelerinin görevleri" başlıklı 5. maddesinde;** idare mahkemelerinin, vergi mahkemelerinin görevine giren davalarla ilk derecede Danıştay da çözümlenecek olanlar dışındaki iptal davalarını, tam yargı davalarını ve tahkim yolu öngörülen imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinden doğan uyuşmazlıklar hariç, kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan İdarî sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin davaları çözümleyeceği; vergi mahkemelerinin görevlerini belirleyen **"Vergi Mahkemelerinin Görevleri" başlıklı 6. maddesinde de,** vergi mahkemelerinin, genel bütçeye, il özel idareleri, belediye ve köylere ait vergi, resim ve harçlar ile benzeri mali yükümler ve bunların zam ve cezaları ile tarifelere ilişkin davaları ve bu konularda 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'un uygulanmasına ilişkin davaları çözümleyeceği hükme bağlanmıştır.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 28. maddesinin 1. fıkrasında, Danıştay, bölge idare mahkemeleri, idare ve vergi mahkemlerinin esasa ve yürütmenin durdurulmasına ilişkin kararlarının icaplarına göre idarenin, gecikmeksizin işlem tesis etmeye veya eylemde bulunmaya

mecbur olduğu, bu sürenin hiçbir şekilde kararın idareye tebliğinden başlayarak otuz günü geçemeyeceği belirtilmiş; 2. fıkrasında, konusu belli bir miktar paranın ödenmesini gerektiren davalarda hükmedilen miktar ile her türlü davalarda hükmedilen vekalet ücreti ve yargılama giderlerinin, davacının veya vekilinin davalı idareye yazılı şekilde bildireceği banka hesap numarasına, bu bildirim tarihinden itibaren, birinci fıkrada belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde yatırılacağı, birinci fıkrada belirtilen süreler içinde ödeme yapılmaması halinde, genel hükümler dairesinde infaz ve icra olunacağı; aynı maddenin 3. fıkrasında ise, Danıştay, bölge idare mahkemeleri, idare ve vergi Mahkemeleri kararlarına göre işlem tesis edilmeyen veya eylemde bulunulmayan hallerde idare aleyhine Danıştay ve ilgili idari mahkemede maddi ve manevi tazminat davası açılabileceği kuralına yer verilmiştir.

2577 sayılı Kanunun 51. maddesinde ise, idare ve vergi mahkemeleri ile bölge idare mahkemelerinin kesin olarak verdiği kararlar ve istinaf veya temyiz incelemesinden geçmeden kesinleşmiş bulunan kararlardan niteliği bakımından yürürlükteki hukuka aykırı bir sonucu ifade edenlerin, ilgili bakanlıkların göstereceği lüzum üzerine veya kendiliğinden Başsavcı tarafından kanun yararına temyiz olunabileceği, temyiz isteği yerinde görüldüğü takdirde, kararın kanun yararına bozulacağı; bu bozma kararının daha önce kesinleşmiş olan merci kararının hukuki sonuçlarını kaldırmayacağı hükme bağlanmıştır.

HUKUKİ DEĞERLENDİRME:

Dava konusu uyuşmazlığın özünü, vergi mahkemesince hükmedilen yargılama gideri ve vekalet ücretinin davalı idarece ödenmemesi üzerine davalı idare aleyhine açılan tazminat davasında, uyuşmazlığın görüm ve çözümünün idare veya vergi mahkemelerinden hangisinin görev alanında yer aldığının tespiti oluşturmaktadır.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümlerinden, hukuk devleti ilkesi uyarınca idarenin Danıştay, bölge idare mahkemeleri, idare ve vergi mahkemeleri kararlarının icaplarım gecikmeksizin yerine getirmek zorunda olduğu; idarenin, kararın icabına göre işlem tesis etmemesi veya eylemde bulunmaması halinde ise, idare aleyhine Danıştay ve ilgili idari mahkemede maddi ve manevi tazminat davası açılabileceğinin kurala bağlandığı anlaşılmaktadır.

Yargı kararlarının yerine getirilmesi hususunda davalı idarenin bağlı yetki içinde olduğu göz önünde bulundurulduğunda, söz konusu davanın yargı mercilerince sadece yargı kararının

icaplarının yerine getirilip getirilmediği yönünde sınırlı bir inceleme sonucunda karara bağlanacağı açıktır.

Bu durumda, İstanbul 2. Vergi Mahkemesinin ... tarih ve ... ... sayılı ilamı gereği ödenmesi gereken yargılama giderlerinin ödenmediği iddiasıyla 1.878,46 TL maddi tazminatın idareye başvurulduğu tarihten itibaren yasal faizi ile birlikte ödenmesi istemiyle açılan işbu davada, Mahkemece, vergi mahkemesince verilen bir kararın gereğinin yerine getirilip getirilmediğinin incelenmesi suretiyle bir karar verileceğinden, söz konusu davada görevli yargı merciinin vergi mahkemesi olduğu sonucuna varılmaktadır.

Açıklanan nedenle, uyuşmazlığın görüm ve çözümünün vergi mahkemesinin görev alanında bulunmasına karşın, idare mahkemesince karara bağlanmasının yürürlükteki hukuka aykırı bir sonuç doğurması nedeniyle, davanın esasının incelenerek reddi yolundaki İdare Mahkemesi kararında hukuka uyarlık bulunmamaktadır.

KARAR SONUCU:

Açıklanan nedenlerle;

1. Danıştay Başsavcılığının kanun yararına temyiz isteminin **KABULÜNE;**
2. İstanbul 11. İdare Mahkemesi Hakimliği'nin ... tarih ve ..., ... sayılı kararının, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 51. maddesi uyarınca, hükmün hukuki sonuçlarına etkili olmamak üzere **KANUN YARARINA BOZULMASINA,**
3. Kararın birer örneğinin taraflara ve Danıştay Başsavcılığına gönderilmesine ve bu kararın Resmi Gazete' de yayımlanmasına, 23/02/2022 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.

Resmi Yazının Orjinal Nüshası İçin Link'e Tıklyınız. Adalet Bakanlığı İçin Link'e Tıklayınız.